



SFS 2004:1177

Utkom från trycket
den 15 december 2004

Lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag;

utfärdad den 2 december 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

dels att 4 kap. 3 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 3 § skall utgå,

dels att 4 kap. 1, 2, 4–7 och 9 §§, 5 kap. 1, 2, 4 och 6 §§, 6 kap. 1 §, 7 kap. 2 och 4 §§, rubriken närmast före 4 kap. 5 § och bilaga 1 skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 7 kap. 5 och 6 §§, samt närmast före 7 kap. 5 § en ny rubrik av följande lydelse.

4 kap.

1 §³ Med beaktande av vad som föreskrivs i 2 § skall följande bestämmelser om värderingen i 4 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

- 2 § om immateriella anläggningstillgångar,
- 3 § om anskaffningsvärde för anläggningstillgångar,
- 4 § om avskrivning av anläggningstillgångar,
- 5 § om nedskrivning av anläggningstillgångar,
- 6–8 §§ om uppskrivning av anläggningstillgångar,
- 9 § första–fjärde styckena om värdering av omsättningstillgångar,
- 10 § om värdering av pågående arbeten,
- 11 § första och andra styckena om varulagrets anskaffningsvärde,
- 12 § om redovisning till bestämd mängd och fast värde,
- 13 § om omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta,
- 13 a § om redovisning enligt kapitalandelsmetoden,
- 14 § om egna aktier,
- 14 a–14 d §§ om värdering av finansiella instrument,
- 14 e § om värdering av säkrade poster, samt
- 15 § om periodisering av vissa belopp vid upptagande av lån.

¹ Prop. 2004/05:24, bet. 2004/05:LU3, rskr. 2004/05:89.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/51/EG av den 18 juni 2003 om ändring av direktiven 78/660/EEG, 83/349/EEG, 86/635/EEG och 91/674/EEG om årsboks slut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag, banker och andra finansinstitut samt försäkringsföretag (EGT L 178, 17.7.2003 s. 16, Celex 32003L0051).

³ Senaste lydelse 1999:1114.

2 §⁴ De i 1 § angivna bestämmelserna i 4 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) skall tillämpas med följande avvikelser:

1. 2 § tillämpas på immateriella tillgångar (B).

2. 3 § skall tillämpas på samtliga tillgångar, om inte annat följer av detta kapitel.

3. 4 § skall tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placerings-tillgångar (C) samt dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande skall brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.

4. a) 5 § skall tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placerings-tillgångar (C) samt dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande skall brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.

b) 5 § andra stycket skall tillämpas endast på placeringar i koncernföretag och intresseföretag (C.II), andra finansiella placeringstillgångar (C.III.1–7) samt depåer hos företag som avgivit återförsäkring (C.IV), utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.

5. a) 6 och 8 §§ gäller endast skadeförsäkringsbolag och skall tillämpas på placeringstillgångar (C) samt på sådana tillgångar hänförliga till materiella tillgångar och varulager (G.I) som stadigvarande skall innehas eller brukas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.

b) Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag får inte skrivas upp till högre värde än vad som medges av Finansinspektionen.

6. Uppskrivningsbelopp enligt 6 § får endast användas för ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller för avsättning till en uppskrivningsfond (AA.III).

7. 7 § första stycket 2 och andra stycket om användning av uppskrivningsfonden för att täcka förlust får inte tillämpas.

8. 9 § skall tillämpas på dels fordringar (F), dels kassa och bank (G.II), dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som inte stadigvarande skall brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.

9. 12 § skall tillämpas på materiella tillgångar och varulager (G.I).

10. 13 a § får om det finns särskilda skäl och efter Finansinspektionens medgivande tillämpas även av andra försäkringsföretag än sådana företag som det hänvisas till i den bestämmelsen.

11. Finansiella instrument skall tas upp till sitt verkliga värde om det är förenligt med 14 a §.

12. Placerings-tillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (D) skall alltid tas upp till sitt verkliga värde.

4 § Om erlagt belopp för räntebärande värdepapper eller lånefordringar som inte tas upp till sitt verkliga värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554) överstiger eller underskrider det belopp som skall erhållas på förfallodagen (överkurs respektive underkurs), skall mellanskillnaden periodiseras.

Vid beräkning av anskaffningsvärdet för räntebärande värdepapper och lånefordringar skall sådan periodisering av över- eller underkurs som avses i första stycket beaktas.

En periodisering enligt första stycket får underlåtas under samma förutsättningar som de som anges i 4 kap. 15 § andra meningen årsredovisningslagen. Om en periodisering underlåts skall upplysning om förhållandet lämnas i en not.

Värdering av vissa placeringstillgångar till verkligt värde

5 § Andra placeringstillgångar (C) än finansiella instrument får tas upp till sitt verkliga värde även av andra försäkringsföretag än sådana företag som avses i 3 kap. 4 a § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554).

Värdering enligt första stycket får ske bara om alla tillgångar som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra eller som tas upp under Byggnader och mark (C.I) värderas på samma sätt.

6 §⁵ Vinster eller förluster som uppkommer när tillgångar tas upp till sitt verkliga värde enligt 5 § denna lag eller 4 kap. 14 a eller 14 e §§ årsredovisningslagen (1995:1554) skall redovisas som särskilda poster i resultaträkningen, om inte värdeförändringen skall redovisas i en fond för verkligt värde enligt 4 kap. 14 d § andra stycket samma lag.

7 § Om placeringstillgångar (C) i balansräkningen värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet, skall upplysningar om en värdering till verkligt värde lämnas i en not. Upplysningarna skall lämnas fördelade på de i balansräkningen enligt bilaga 1 upptagna tillgångsposterna. När placeringstillgångar (C eller D) i balansräkningen värderas till verkligt värde enligt 5 § denna lag eller 4 kap. 14 a eller 14 e §§ årsredovisningslagen (1995:1554), skall på samma sätt upplysningar om en värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet lämnas i en not.

9 §⁶ De försäkringstekniska avsättningarna (DD och EE) skall motsvara belopp som krävs för att bolaget skall kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal.

5 kap.

1 §⁷ Utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag skall årsredovisningen innehålla de upplysningar som anges i 3–6 §§ nedan. Upplysningarna skall lämnas i noter. Om det inte står i strid med kravet på överskådlighet, får upplysningarna i stället lämnas i balansräkningen eller resultaträkningen. Vidare skall, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 §, följande bestämmelser om tilläggsupplysningar i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

⁵ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

⁶ Senaste lydelse 1999:603.

⁷ Senaste lydelse 2004:585.

- 1 § andra stycket om hänvisningar till noter,
- 2 § om värderings- och omräkningsprinciper,
- 3 § om anläggningstillgångar,
- 4 § om uppgifter om taxeringsvärden,
- 4 a §, 4 b § första–tredje styckena och 4 c § om finansiella instrument,
- 5 § om uppskrivningsfond och fond för verkligt värde,
- 7 § om inköp och försäljning mellan koncernföretag,
- 8 och 9 §§ om uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag,
- 10 § andra stycket om kort- och långfristiga balansposter,
- 11 § om ställda säkerheter,
- 12 § om lån till ledande befattningshavare,
- 13 § om konvertibla lån,
- 14 § andra och tredje styckena om förändringar i eget kapital m.m.,
- 16 § första stycket och 17 § första stycket om upplysningar om skatt,
- 18 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
- 18 a § om sjukfrånvaro,
- 18 b § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
- 19–21 §§ om löner, andra ersättningar och sociala kostnader,
- 22 § om pensioner och liknande förmåner,
- 23 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
- 24 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
- 25 § om avtal om avgångsvederlag,
- 26 § om uppgift om moderföretag, samt
- 27 § om europabolag.

2 §⁸ De i 1 § angivna bestämmelserna i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) skall tillämpas med följande avvikelser:

1. Utöver värderings- och omräkningsprinciper enligt 2 § skall det anges vilket belopp som respektive värderingsprincip resulterat i.

2. a) 3 § första stycket skall tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels byggnader och mark (C.I), dels placeringar i koncernföretag och intresseföretag (C.II).

b) 3 § andra och tredje styckena skall tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placeringstillgångar (C), dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande skall brukas eller innehas.

3. 4 § skall tillämpas på byggnader och mark (C.I).

4. 7 § skall i stället för inköp och försäljning gälla mottagen och avgiven återförsäkring.

5. Fråga om tillstånd enligt 9 § andra stycket att utelämnat uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag prövas av Finansinspektionen.

6. 10 § andra stycket om kort- och långfristiga balansposter skall tillämpas endast beträffande de skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

7. 12 § tredje stycket om lån till ledande befattningshavare skall tillämpas om företaget lämnat lån till eller ställt säkerhet till förmån för någon annan med stöd av tillstånd enligt 12 kap. 13 § försäkringsrörelselagen (1982:713).

8. Utgifter och inkomster enligt 14 § andra stycket för egna aktier skall redovisas mot bundet eget kapital i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

9. Utöver upplysningar enligt 18 § skall även uppgift lämnas om medelantalet anställda uppdelat på kontorstjänstemän, fälttjänstemän och övriga anställda i Sverige. Dessutom skall medelantalet fritidsombud och specialombud i Sverige anges var för sig.

10. Uppgift enligt 20 § första stycket 2 om löner och ersättningar till anställda skall delas upp på kontorstjänstemän, fälttjänstemän och övriga anställda i Sverige. Dessutom skall ersättningsbeloppen för fritidsombud och specialombud i Sverige anges för varje grupp.

4 §⁹ Utöver vad som följer av 1 § skall följande uppgifter lämnas om eget kapital och avsättningar:

1. I livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst skall som bundet eget kapital tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Överkursfond, Konsolideringsfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragspost.

2. I livförsäkringsföretag som får dela ut vinst skall eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital skall tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Överkursfond, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond och Fond för verkligt värde. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust skall tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

3. I skadeförsäkringsföretag skall eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital skall tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Överkursfond, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust skall tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

4. I understödsföreningar skall som eget kapital tas upp Fond för verkligt värde, Övriga fonder och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragspost.

5. Om avsättningen för kvardröjande risker i posten Ej intjänade premier och kvardröjande risker (DD.1) uppgår till väsentligt belopp, skall beloppet anges.

6. Om garanterad återbäring i posten Livförsäkringsavsättning (DD.2) uppgår till väsentligt belopp, skall beloppet anges.

7. Om avvecklingsresultat uppgår till väsentligt belopp skall det anges i en not med fördelning på kategori av skada och belopp. Med avvecklingsresultat avses skillnaden mellan å ena sidan avsättningen för oregrerade skador från föregående år vid räkenskapsårets ingång, efter avdrag för under räkenskapsåret gjorda utbetalningar av ersättningar för skador från föregående år, och å andra sidan avsättningen för oregrerade skador från föregående år vid räkenskapsårets slut.

⁹ Senaste lydelse 2000:44.

8. Villkorad återbäring (EE.1) skall delas upp på avsättningar för vilka försäkringstagaren direkt respektive indirekt bär risk.

9. Skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag som får dela ut vinst skall lämna närmare upplysningar om det belopp av fritt eget kapital som inte kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 1 kap. 1 a § första stycket och 12 kap. 2 § tredje stycket försäkringsrörelselagen (1982:713) och om de förhållanden som motiverar bedömningen.

10. Livförsäkringsaktiebolag och ömsesidiga livförsäkringsbolag skall lämna upplysning om belopp som inte får användas för vinstutdelning eller förlusttäckning enligt bolagsordningen.

11. Om ett ömsesidigt försäkringsbolag har garantikapital i annan valuta än redovisningsvalutan, skall detta räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång skall

- i ömsesidiga skadeförsäkringsbolag och ömsesidiga livförsäkringsbolag som får dela ut vinst, föras mot Balanserad vinst eller förlust, och
- i ömsesidiga livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst föras mot Andra fonder.

6 § Utöver vad som följer av 1 § skall för var och en av posterna under Fordringar (F) och Skulder (HH) uppgifter lämnas om de belopp som avser koncernföretag och om de belopp som avser intresseföretag.

6 kap.

1 §¹⁰ Följande bestämmelser i 6 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) skall tillämpas:

- 1 § första–fjärde styckena om förvaltningsberättelsens innehåll, samt
- 2 § om förslag till dispositioner av vinst eller förlust m.m.

7 kap.

2 §¹¹ Med beaktande av vad som föreskrivs i 3 § skall följande bestämmelser om koncernredovisning i 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

- 2 § om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
- 4 § första stycket om koncernredovisningens delar,
- 5 § om dotterföretag som skall omfattas av koncernredovisningen,
- 6 § om överskådlighet, god redovisningssed och rättvisande bild,
- 7 § andra stycket om valuta,
- 8 § första stycket första meningen om allmänna krav på koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen,
- 9 § om minoritetsandelar,
- 10 § om balansdag,
- 12 § om enhetliga principer för koncernredovisningen och årsredovisningen,
- 13 § om elimineringar mellan koncernföretag,

¹⁰ Senaste lydelse 2003:773.

¹¹ Senaste lydelse 2000:44.

15 § om förändringar i koncernens sammansättning,
 16 och 17 §§ om uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag,
 18–23 §§ om hur dotterföretag skall räknas in i koncernredovisningen,
 samt
 25–30 §§ om hur andelar i intresseföretag och vissa andra företag skall
 räknas in i koncernredovisningen.

4 §¹² För koncernredovisningen gäller i tillämpliga delar

1. de allmänna bestämmelserna om årsredovisningen i 2 kap. 2 §, med undantag för hänvisningarna till 2 kap. 1–3 §§ årsredovisningslagen (1995:1554),
2. bestämmelserna om balansräkning och resultaträkning i 3 kap., med det tillägget att vad som avsatts till kapitalandelsfonden skall tas upp i koncernbalansräkningen som bundet eget kapital under Andra fonder (AA.V),
3. bestämmelserna om värderingsregler i 4 kap.,
4. bestämmelserna om tilläggsupplysningar i 5 kap., med undantag för 2 § 5 och hänvisningarna till 5 kap. 8, 9, 18 a och 26 §§ årsredovisningslagen, samt
5. bestämmelserna om upplysningarna i förvaltningsberättelsen i 6 kap. 1 och 2 §§, med undantag för hänvisningen till 6 kap. 2 § årsredovisningslagen.

| *Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen*

5 § Företag som avses i 1 § och som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder¹³ skall tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 1 § om skyldighet att upprätta koncernredovisning,
2. 2 § vad gäller hänvisningarna till
 - a) 7 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554) om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
 - b) 7 kap. 4 § första stycket 4 samma lag om förvaltningsberättelse,
 - c) 7 kap. 12 § första stycket samma lag om enhetliga värderingsprinciper,
3. 3 § 1 a och b samt 3 såvitt avser hänvisningen till 7 kap. 12 § första stycket årsredovisningslagen, med särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
4. 4 § vad gäller hänvisningarna till
 - a) 2 kap. 2 § denna lag, i den del paragrafen hänvisar till årsredovisningslagens bestämmelser i 2 kap. 5 § om språk och form samt 2 kap. 7 § om undertecknande,
 - b) 5 kap. 1 § denna lag, i den del paragrafen hänvisar till följande bestämmelser i 5 kap. årsredovisningslagen:
 - 4 § om uppgifter om taxeringsvärden,
 - 12 § om lån till ledande befattningshavare,
 - 18 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
 - 18 b § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,

¹² Senaste lydelse 2003:773.

¹³ EGT L 243, 11.9.2002, s. 1 (Celex 32002R1606).

- 20 § första stycket 1 och andra stycket samt 21 § om löner, ersättningar och sociala kostnader,
 - 22 § om pensioner och liknande förmåner,
 - 23 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
 - 24 § om suppleanter och vice verkställande direktör, samt
 - 25 § om avtal om avgångsvederlag,
- c) 5 kap. 2 § 3 och 7 denna lag med särskilda regler om tilläggsupplysningar,
- d) 5 kap. 3 § 4 denna lag om villkorad återbäring,
- e) 5 kap. 4 § 1–3, 5 och 7–9 denna lag om eget kapital och avsättningar,
- f) 6 kap. 1 § denna lag, i den del paragrafen hänvisar till 6 kap. 1 § första–tredje styckena årsredovisningslagen om förvaltningsberättelsens innehåll, samt
- g) 6 kap. 2 § denna lag om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen.
- Företaget behöver inte lämna upplysningar enligt 6 kap. 1 § om upplysningarna lämnas på annan plats i redovisningen. I sådant fall skall förvaltningsberättelsen innehålla en hänvisning till den plats där uppgifterna har lämnats.

6 § Företag som avses i 1 § men som inte omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder får upprätta koncernredovisning i enlighet med dessa internationella redovisningsstandarder. I sådant fall tillämpas 5 §.

Uppställningsform för balansräkning

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

AA. Eget kapital

- I Aktiekapital eller Garantikapital
- II Överkursfond
- III Uppskrivningsfond
- IV Konsolideringsfond
- V Andra fonder
 - 1. Reservfond
 - 2. Kapitalandelsfond
 - 3. Fond för verkligt värde
 - 4. Övriga fonder
- VI Balanserad vinst eller förlust
- VII Årets resultat

BB. Obeskattade reserver

CC. Efterställda skulder

DD. Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

- 1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
- 2. Livförsäkringsavsättning
- 3. Oreglerade skador
- 4. Återbäring och rabatter
- 5. Utjämningsavsättning
- 6. Övriga försäkringstekniska avsättningar

EE. Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)

- 1. Villkorad återbäring
- 2. Fondförsäkringsåtaganden

FF. Andra avsättningar

- 1. Pensioner och liknande förpliktelser
- 2. Skatter
- 3. Övriga avsättningar

GG. Depåer från återförsäkrare

HH. Skulder

- I Skulder avseende direkt försäkring
- II Skulder avseende återförsäkring
- III Obligationslån
- IV Skulder till kreditinstitut
- V Övriga skulder

¹⁴ Senaste lydelse 2000:75.

II. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
I Återförsäkrarens andel av Förutbetalda anskaffningskostnader
II Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005 och tillämpas första gången för räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2004.

2. Ett företag som upprättar koncernredovisning med tillämpning av de redovisningsstandarder som har antagits enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder får föra över belopp som i koncernredovisningen har avsatts till kapitalandelsfonden till fritt eget kapital.

3. Äldre bestämmelser i 4 kap. 1, 2 och 5 §§ får tillämpas för räkenskapsår som avslutas senast den 31 december 2006.

4. Företag som tillämpar punkten 3 skall tillämpa 4 kap. 3 och 6 §§, 5 kap. 4 § samt bilaga 1 i deras äldre lydelse.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK ÖSTERBERG

Johan Lundström
(Finansdepartementet)